

סקירה כללית

קושיא: יש כפילות במשנתנו (רישא וסיפא) של רוב מספיק בעוף – מדוע?

תירוץ: אחד בחולין ואחד בקדשים

הגמרא מסבירה מדוע צריכים להגיד בשניהם

(גם מציעה טעם שניה למה צריכים להגיד בקדשים)

משנתנו

רישא:

השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיתתו כשרה

ורובו של אחד כמוהו...

סיפא:

רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה שחיתתו כשרה

קושיא

למה יש כפילות?

תירוץ - ביאור משנתנו

אחד בקדשים ואחד בחולין¹

רקע

בקדשים צריך את הדם (לזריקה)

בחולין אין צריכים את הדם

לכן ניתן לחשוב שבקדשים צריכים לשחוט יותר בסימן כדי לאפשר יותר דם לצאת

הרחבה

הטעם שצריכים להזכיר גם בקדשים וגם בחולין, הוא כדי להודיענו:

- בקדשים - שמספיק ברוב (למרות שצריכים את הדם)
- בחולין - שצריכים רוב (למרות שאין צריכים את הדם)

טעם נוסף לצורך להזכיר בקדשים:

להודיע שבקדשים אפילו מדרבנן לא צריכים יותר מרוב

ולכן ביו"כ (שצריכים שכל עבודות – דאורייתא – יבוצעו ע"י כהן גדול בעצמו)

אפשר לאחר למרק (להמשיך את השחיטה) לאחר שכ"ג שחט רוב, גם אינו מעכב

קושיא: מדוע מירק אם אפילו מדרבנן אין צורך?

תירוץ: כי מצוה למרק

הערות שוליים

¹ איזה חולין/קדשים?

מסתברא רישא חולין וסיפא בקדשים

הגמרא מציעה כמה טעמים... לא נכנס כאן

- מחלקת אמוראים האם ישנה לשחיטה מתחילה עד הסוף או רק בסוף.
- חידוד באיזה מקרה המחלקת בא לביטוי.
- קושיות מפרה אדומה ומקרן פסח. (מורכב!)

רקע - 1

יש משנה בפרה אדומה

שאם אירע פסול בשחיטתה באמצע השחיטה

אינו מטמא בגדים – אפילו לפני השחיטה

רקע - 2

- השוחט קרבן פסח על החמץ לוקה.
- לומדים מ"לא תשחט על חמץ דם זבחי" – שגם שאר זבחים (כגון שלמים) ששחט בחג הפסח על החמץ – לוקה

ר"ש: קרבן פסח בתוך חג הפסח ששחטו על החמץ

– הו"א: המקרה הוא שנאבד בערב פסח ונמצא בחג ושחטו בחג (שלא בזמנו) על החמץ

- (המסקנא נמצאת כמה שורות למטה)

- **לשמו** – (פסול [הריהו פסח שלא בזמנו] – ולכן) **פטור** (מ"לא תשחט על חמץ")
- **שלא לשמו** – (כשר – הריהו שלמים – ולכן) **חייב** (על "לא תשחט על חמץ")
- **סתם** – הריהו כלשמו (ופטור)
- לפי הו"א: **תמיד** סתם הוא כלשמו (לפסח – לא לשלמים) כי צריכים עקירה לגרום שיהיה שלמים לא פסח
- **מסקנא**: בדרך כלל לא בעי עקירה וסתם הוא כלא לשמו (לשלמים) אבל הכא מדובר בטמא שנדחה לפסח שני (ולא כהו"א שקרבנו נאבד ונמצא) ולכן סתמא לשמו לפסח (שני)

ר"י	ר"ל	שיטות:	
מתחלה עד הסוף	רק בסוף	דין: נקרא שחיטה...	מחלקת מולקלים באגריה מקרה מולקלים
	מודה שפסול אמנם הנכרי לא עשה "שחיטה" – אך הוא כן עשאה טריפה	אין מחלוקת ב: נכרי התחיל (סימן ראשון) וישראל גמר (סימן שני)	
	מודה שפסול כיון שאילו היה חטאת העוף היה גמר כשר למטה (כיון שבחטאת מולקלים סימן אחד בלבד) לכן יש חשיבות כלשהו של גמר	אין מחלוקת ב: עולת העוף - מלק סימן ראשון למטה מחוט הסיקרא (מקומו של חטאת העוף) והסימן השני מלק למעלה	
	מודה שפסול כיון שאילו היה חטאת העוף היה הגמר בחוץ (כיון שבחטאת מולקלים סימן אחד בלבד) לכן יש חשיבות כלשהו של גמר	(למסקנא) אין מחלוקת ב: בבהמת קדשים – שחט סימן ראשון בחוץ וסימן שני בפנים	
חייב	פטור כי בחוץ לא עשה שחיטה (מלאה) ולכן אינו דומה לגמר של מליקת חטאת העוף	המחלקת היא ב: שחט מיעוט סימנים בחוץ והשלים לרוב בפנים	
כנ"ל במשנה בפרה, אם אירע פסול באמצע שחיטת פרה אדומה, אז אינה מטמאה בגדים בכלל – אפילו מתחילת השחיטה מוכח שאין נקרא שחיטה בהתחלה – רק בסוף		קושיא ① מפרה אדומה	קושיא מפרה אדומה תירוץ
למפרע אינה שחיטה בכלל ולכן אפילו ההתחלה נחשבת שחיטה פסולה		קושיא ② מפרה אדומה למה הראשון טמא? הלא תחילת השחיטה אינה "שחיטה"??	
	מקרה זה אינו שייך כי פרה אדומה צריכה שוחט אחד בלבד	תירוץ (הו"א)	פירכא לתירוץ
	זה דעת יחיד אבל חכמים סוברים שכשר בשנים שוחטים		
	אם אמנם אדם אחד בלבד שחט אבל החליף ביגוד (כגון מצנפת) באמצע השחיטה למה הביגוד הראשון טמא?! הלא היה עליו רק בתחילת השחיטה שאינה נקראת שחיטה	קושיא ③ מפרה אדומה	תירוץ לקושיא ② ו ③
	אמנם כן - אבל המשנה לא הזכירם כי המשנה מתייחסת רק למקרים של פסול – לא למקרים של הכשר		

ר"י	ר"ל	שיטות:	
	<p>ראה רקע - 2 למעלה – הקושיא כאן מבוססת על המסקנא שם.</p> <p>אם אמנם שחיטה רק בסוף אז לפני ה"שחיטה" (בסוף) כבר נפסלה מפסח (שני) מתחלת השחיטה (כי כבר נשחטת ומתה) ונקבעה כשלמים ובסוף השחיטה (שאז חל "שחיטה") כבר שלמים – לא פסח – וא"כ צריך להיות חייב – לא פטור!</p>	קושיא מפסח	טפח איוול
	<p>אמנם מתחלת השחיטה אינה ראויה לקרבן פסח שני, אבל אכן ראויה לימכר לדמי פסח שני ולכן נחשב סתם שחיטה לשם פסח.</p>	תירוץ	